

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Кафедра фінансів і банківської справи
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів
Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України
Білостоцька політехніка (Польща)
Опольський університет (Польща)
Технічний університет Кошице (Словаччина)
Тбіліський державний університет ім. І. Джавахішвілі (Грузія)
Green World Group (Республіка Болгарія)

**ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ:
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції**

26 – 28 травня 2016 р.

Полтава
2016

УДК 330.336
ББК У9 (4Укр) 262-983

Ф59

Редакційна колегія:

В.О. Онищенко, д.е.н., професор; З.С. Варналій, д.е.н., професор;
Г.В. Козаченко, д.е.н., професор; Л.О. Птащенко, д.е.н., професор;
С.В. Онищенко, к.е.н., доцент; Т.М. Завора, к.е.н., доцент;
Л.А. Свистун, к.е.н., доцент; Ю.С. Худолій, к.е.н., доцент.

Ф59   **Фінансова безпека в системі забезпечення національних економічних інтересів: проблеми і перспективи:** Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 26 – 28 травня 2016 р. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 250 с.

ISBN 978-966-616-154-6

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції відображено результати наукових досліджень провідних науковців, молодих учених та аспірантів, розглянуто актуальні теоретичні й практичні проблеми забезпечення фінансової безпеки та впливу глобалізаційних процесів на національні інтереси держави. Значну увагу приділено загрозам, механізму та системі забезпечення фінансової безпеки держави. Розглянуто проблеми і пріоритети забезпечення бюджетної та податкової безпеки держави. Висвітлено питання ролі й впливу стабільності фінансових ринків на фінансову безпеку держави.

Участь у конференції взяли науковці та практики з Республіки Болгарії, Грузії, Польщі, Словачії та України.

Призначений для фахівців фінансової сфери, науковців, викладачів, слухачів та студентів.

УДК 330.336
ББК У9 (4Укр) 262-983

ISBN 978-966-616-154-6

© Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ

<i>Onyshchenko Volodymyr, Sivitska Svitlana</i> STATE MANAGEMENT POLICY FOR INVESTING RENEWABLE ENERGY	11
<i>Козаченко Ганна Володимирівна</i> ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ ЯК ОБ'ЄКТ ЗАХИСТУ	12
<i>Bulena Massimo</i> ENERGY INVESTMENT IN THE CONTEXT OF NATIONAL ECONOMIC INTERESTS	14
<i>Кондрашихин Андрей Борисович</i> ЛИЧНОСТНАЯ ФИНАНСОВАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ В СИСТЕМЕ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРИОРИТЕТОВ	15
<i>Ingor Oleksandr</i> RENEWABLE ENERGY INVESTMENT PROJECTS IMPLEMENTATION	16
<i>Волкова Неля Іванівна, Гавриленко Олександр Олександрович</i> СУТНІСТНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	17
<i>Волкова Неля Іванівна, Миргородська Альона Олегівна</i> БЕЗПЕКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	19
<i>Ілляшенко Олена Вікторівна</i> ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	23
<i>Мчедлидзе Медея</i> ИССЛЕДОВАНИЕ ТУРИСТИЧЕСКОГО РЫНКА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ПОДХОДА ТЕОРИИ ИГР	25
<i>Дубовик В'ячеслав В'ячеславович, Будянський Володимир Вікторович, Олійник Ростислав Володимирович</i> БЕЗПЕКА БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	26
<i>Тимохова Галина Борисовна</i> АНАЛИЗ ПРОБЛЕМЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ СФЕРЫ ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ	28
<i>Прокопенко Катерина Олексіївна</i> ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА У КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	31
<i>Удова Людмила Олегівна</i> ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ.....	34
<i>Неділько Юлія Михайлівна</i> ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	37

<i>Перепелиця Леся Василівна</i> ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	40
--	----

<i>Шаблиста Любов Миколаївна</i> АКТИВІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ КОНЦЕНТРАЦІЇ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ШЛЯХОМ ЗМІН В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ СТРУКТУРІ ІСНУЮЧОГО І ФУНКЦІОНУЮЧОГО КАПІТАЛУ	42
---	----

СЕКЦІЯ 2. ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Крисанов Дмитро Федосович</i> ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НОРМАТИВНИЙ ПРОСТІР ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	46
---	----

<i>Matkovskiy Andrey Vsevolodovich</i> DIRECTION TO ENSURE THE ECONOMIC SECURITY OF THE STATE IN CONDITIONS EUROINTEGRATION.....	51
---	----

<i>Погорелов Юрій Сергійович</i> ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ	52
---	----

<i>Рудніченко Євгеній Миколайович, Кримчак Людмила Анатоліївна</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВИХОДУ НА ЗОВНІШНІ РИНКИ	54
---	----

<i>Свистун Людмила Анатоліївна, Буркова Ілона Сергіївна, Пелипенко Яніна Ігорівна</i> ФІНАНСУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ЖКГ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ НАМІРІВ УКРАЇНИ	57
---	----

<i>Чичкало-Кондрацька Ірина Борисівна</i> СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ УКРАЇНИ	61
---	----

СЕКЦІЯ 3. ПРОБЛЕМИ І ПРІОРИТЕТИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЮДЖЕТНОЇ ТА ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

<i>Баранник Лілія Борисівна, Яковлев Олександр Миколайович</i> БЮДЖЕТНА БЕЗПЕКА ЯК УМОВА СОЦІАЛЬНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	64
---	----

<i>Барановський Олександр Іванович</i> ЧИННИКИ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ.....	67
--	----

<i>Воловик Наталія Валеріївна</i> ЧИННИКИ ТА ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	70
--	----

<i>Глуценко Олександр Олександрович</i> СУПЕРЕЧЛИВІСТЬ ІНТЕРЕСІВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ТА ДЕРЖАВИ ЯК ЗАГРОЗА ПОДАТКОВІЙ БЕЗПЕЦІ	73
---	----

<i>Дахно Олена Миколаївна, Ставнича Марина Миколаївна</i> ФІСКАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АКЦИЗНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА РЕГУЛЯТИВНА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА	75
<i>Дахно Олена Миколаївна, Єрмак Олександр Олександрович</i> НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	78
<i>Задорожний Володимир Петрович</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ В УКРАЇНІ.....	80
<i>Корень Наталія Василівна</i> БЮДЖЕТНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ.....	82
<i>Лебедин Анна Григорівна</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	85
<i>Онищенко Світлана Володимирівна</i> БЮДЖЕТНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ БОРГОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ТА ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ	87
<i>Паутова Тетяна Олександрівна, Філонич Олена Миколаївна</i> ДИНАМІКА ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	91
<i>Птащенко Ліана Олександрівна, Голян Яна Сергіївна, Пірімова Вікторія Сергіївна</i> РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	93
<i>Чепурний Олег Вікторович</i> АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	95
СЕКЦІЯ 4. ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
<i>Шемаєва Людмила Григорівна, Юрків Надія Ярославівна</i> ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	98
<i>Chechelashvili Maia</i> CULTURAL AND BUSINESS INTERACTIONS RESEARCH IN GEORGIA.....	103
<i>Chechelashvili Maia, Shavishvili Nino</i> INTERCULTURAL BUSINESS RELATIONS IDENTIFIABLE FACTORS	106
<i>Гаркавенко В'ячеслав Сергійович, Половко Лілія Сергіївна</i> ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	109
<i>Дрозд Ігор Олегович, Мужчіль Олександр Сергійович</i> ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	111

<i>Левченко Лариса Станіславівна, Черв'як Анна Володимирівна</i> ІНФЛЯЦІЯ ЯК ІНДИКАТОР ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	113
<i>Маслій Олександра Анатоліївна</i> ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ.....	115
<i>Нездойминога Марина Юріївна, Кобесова Оксана Гіанівна</i> КОРПОРАТИВНИЙ СЕКТОР В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ФАКТОРИ РОЗВИТКУ.....	118
<i>Птащенко Ліана Олександрівна</i> ВПЛИВ ДЕСТРУКТИВНОГО ЛАТЕНТНОГО УПРАВЛІННЯ НА СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	121
<i>Свистун Людмила Анатоліївна, Мороховець Ірина Олексіївна, Рожко Анастасія Аркадіївна</i> ЗАГРОЗИ І ПЕРЕШКОДИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ ТА НАПРЯМИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	123
<i>Софієнко Анастасія Петрівна</i> ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «ЗОВНІШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ БОРГ» ЯК ІНДИКАТОРА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ	127
<i>Топорков Максим Миколайович</i> ТІНІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ГРОШОВО-КРЕДИТНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ	130
<i>Шостак Руслан Олександрович, Шило Євгенія Сергіївна, Бондаревська Ольга Миколаївна</i> ЕКОНОМІЧНЕ ШПИГУНСТВО ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ	132

СЕКЦІЯ 5. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНУ, ПІДПРИЄМСТВА

<i>Бистряков Ігор Костянтинівич, Дубіщев Віктор Петрович, Краус Наталія Миколаївна</i> ЧИННИКИ ТІНІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	134
<i>Білоусова Анастасія Юріївна</i> РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	136
<i>Буркальцева Діана Дмитрівна</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ТА МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	138
<i>Варналій Захарій Степанович</i> ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	142
<i>Василенко Олександр Ігорович</i> ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	145

<i>Вахлакова Вікторія Володимирівна</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	147
<i>Горевий Роман Юрійович, Костенко Юлія Олександрівна, Сичова Наталія Миколаївна</i> ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	149
<i>Древенчук Марія Олександрівна</i> ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ	151
<i>Завора Таїна Миколаївна</i> НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗДСС ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ	153
<i>Заяць Тетяна Анатоліївна</i> МЕХАНІЗМ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ ЗАГРОЗ	155
<i>Іонін Євген Євгенович, Беспалова Алла Геннадіївна</i> СУЧАСНІ ВЕКТОРИ ДЕТИНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	157
<i>Левкова Руслана Миколаївна</i> КОНТРОЛІНГ ЯК МЕТОД ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗМІЦНЕННЯ ЙОГО ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ	160
<i>Момот Тетяна Валеріївна, Пересипкін Михайло Миколайович</i> ДОСЛІДЖЕННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАКТИКИ	162
<i>Поддєрьогін Анатолій Микитович, Білько Станіслав Сергійович</i> ЗНАЧЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	163
<i>Онуфрічук Катерина Ігорівна</i> МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ КОНТЕКСТ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ	166
<i>Попов Олександр Євгенійович, Сердюкова Інна Василівна</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНООРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ВАРТІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	169
<i>Рибалко Богдан Анатолійович</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ У КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	171
<i>Сердюков Костянтин Георгійович</i> СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО РОЗВИТКУ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ	173

<i>Тимохова Галина Борисовна, Ильченко Алина Евгеньевна</i> ПРОБЛЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ: ОСОБЕННОСТИ ВОСПРОИЗВОДСТВА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА УКРАИНЫ	175
<i>Худолій Юлія Сергіївна, Литовченко Валерія Іванівна</i> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ТА МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	177
<i>Шаховалова Єлизавета Олегівна</i> ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА РАХУНОК ВЛАСНИХ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ, ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЇХ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ	179
<i>Штепенко Катерина Павлівна, Шанда Анжеліка Олександрівна</i> УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ.....	181
<i>Штепенко Катерина Павлівна, Пастух Альона Миколаївна</i> УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	183

СЕКЦІЯ 6. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

<i>Онищенко Володимир Олександрович, Бондаревська Ольга Миколаївна</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ МОДЕЛЕЙ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	186
<i>Lomaia Tsiala, Chakhunashvili Tamar</i> MANAGEMENT INNOVATIONS IN PRIMARY HEALTHCARE (CASE OF TBILISI CHILDREN'S POLICLINICS)	190
<i>Mkheidze Nino, Katukia Ana</i> MOTIVATION, CHANGES OF LEADERSHIP APPROACHES IN DIFFERENT CULTURES	193
<i>Замоздра Вікторія Володимирівна, Іщенко Маргарита Андріївна</i> МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ	195
<i>Кужелев Михайло Олександрович</i> ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ЗАРУБІЖНИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ	196
<i>Ломайя Циала, Какутия Валерий</i> СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ РЕФОРМЫ В ГРУЗИИ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО- ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ.....	199
<i>Момот Тетяна Валеріївна, Ващенко Олександр Миколайович, Аванесова Ніна Едуардівна, Вінник Іван Юлійович</i> РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ: СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ	202

Шклярук Андрій Вікторович
ПОДОЛАННЯ ФІНАНСОВИХ КРИЗ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ
ДЕРЖАВИ 204

Шкодiна Ірина Віталiївна
ВПЛИВ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ НА БЕЗПЕКУ ФОНДОВОГО РИНКУ 206

СЕКЦІЯ 7. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ РИНКІВ НЕРУХОМОСТІ, ІПОТЕКИ, БАНКІВСЬКИХ І СТРАХОВИХ ПРОДУКТІВ

Tabatadze Naira, Mchedlishvili Manana
MANAGING FX RISK IN PARTIALLY DOLLARIZED BANKING SYSTEMS 208

Волкова Валерія Валерiївна, Балабась Богдан Русланович, Ямбих Єгор Сергiйович
ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ 210

Вовчак Ольга Дмитрiївна
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВ В УКРАЇНІ 212

Nasirov Vagif, Ergeshova Aziza
PROBLEMS OF DEVELOPMENT THE LOMBARD ON THE FINANCIAL SERVICES
MARKET IN UKRAINE..... 214

Десятник Анна Володимирiївна, Чечота Марія Андрiївна
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПРОБЛЕМНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ ЯК
ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ 216

Дубровін Олександр Віталiйович
ЧИННИКИ ГАЛЬМУВАННЯ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ
РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ..... 219

Дядик Аліна Сергiївна
РОЛЬ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ У ФОРМУВАНІ БАНКІВСЬКОЇ БЕЗПЕКИ
..... 222

Копитова Марія Сергiївна
ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ БАНКРУТСТВА КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ В
КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ 223

Корнилюк Роман Васильович
КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА КОНСОЛІДАЦІЯ БАНКІВ: ШЛЯХ ДО ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ЧИ
СИСТЕМНОГО РИЗИКУ 227

Крекотень Ірина Михайлiївна
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІПОТЕЧНИХ ОБЛІГАЦІЙ 230

Манжос Світлана Борисiївна
СУЧАСНИЙ СТАН І ЗАГРОЗИ БЕЗПЕЦІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ..... 232

Погрiбний Олександр Володимирович, Крикун Поліна Олександрiївна
ПРИСУТНІСТЬ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ 235

<i>Птащенко Ліана Олександрівна, Олєфіренко Єгор Ігорович</i> ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ В КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ	238
<i>Сулима Олександра Ігорівна</i> КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ КОМЕРЦІЙНИМ БАНКОМ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ	239
<i>Шаповал Юлія Ігорівна</i> ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ РАХУНКУ ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ В УКРАЇНІ: ПОТЕНЦІЙНІ ВИГОДИ І РЕАЛЬНІ ОБМЕЖЕННЯ.....	241
<i>Шелудько Наталія Михайлівна</i> ДЕКАПІТАЛІЗАЦІЯ БАНКІВ ТА ВІДНОВЛЕННЯ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	244
<i>Szydło Joanna, Khudolii Yuliia</i> MODEL OF MORTGAGE LENDING: WORLD EXPERIENCE.....	247

2. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні від 1 квітня 2014 р. № 333-р / Верховна Рада України – Офіційний сайт [Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.

3. Міністерство фінансів України – Офіційний сайт [Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.

4. Програма діяльності Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2016 року № 1099-VIII / Верховна Рада України – Офіційний сайт [Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1099-19>.

5. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» від 12 січня 2015 року № 5/2015 / Верховна Рада України – Офіційний сайт [Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

УДК 336.025:351.863

*Птащенко Ліана Олександрівна,
д.е.н., професор,
Голян Яна Сергіївна,
Пірімова Вікторія Сергіївна,
магістранти,
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Фінансова система – невід’ємна частина економічної системи будь-якої держави, оскільки включає в себе комплекс фінансових взаємозв’язків та інструментів (грошей, валюти, цінних паперів).

Власне фінансова система являє собою сукупність відокремлених, але взаємопов’язаних між собою сфер і ланок фінансових відносин, які відображають специфічні форми й методи обміну, розподілу і перерозподілу ВВП, відповідну систему фінансових органів та інститутів.

На розвиток фінансової системи впливає безліч факторів, які потрібно враховувати з метою недопущення застою і кризових явищ. У цьому зв’язку необхідно налагоджувати та вдосконалювати механізми реалізації фіскальної, грошової і кредитної політик з метою забезпечення належного функціонування вітчизняної фінансово-кредитної системи [2].

Стан показників фінансової системи країни прямо пропорційно впливає на рівень фінансової безпеки держави та на окремі її складові як на сучасному етапі, так і в перспективі.

Фінансова безпека – захищеність фінансових інтересів на всіх рівнях фінансових відносин; певний рівень незалежності, стабільності й стійкості фінансової системи країни в умовах впливу на неї зовнішніх і внутрішніх факторів, що складають загрозу фінансовій безпеці; здатність фінансової системи держави забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи й стале економічне зростання [1].

Фінансову безпеку будь-якої держави визначають такі фактори:

1) рівень фінансової незалежності (при цьому велике значення має розмір зовнішньої фінансової допомоги з боку міжнародних фінансових інституцій, економічних угруповань, урядів окремих

країн, обсяг іноземних інвестицій у національну економіку);

2) характер фінансово-кредитної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої), яку проводить держава;

3) політичний клімат у країні;

4) рівень законодавчого забезпечення функціонування фінансової сфери [1].

До показників функціонування фінансової системи, що впливають на рівень фінансової безпеки, здебільшого можна віднести: рівень інфляції, стійкість грошової одиниці, сальдо платіжного балансу, величина внутрішнього і зовнішнього боргу (табл. 1).

З огляду на дані таблиці 1 можна відзначити, що майже всі показники, окрім сальдо платіжного балансу, на кінець періоду мають негативну динаміку до зростання і цим безумовно негативно впливають на рівень фінансової безпеки держави.

Формування профіцитного платіжного балансу України у 2015 році є наслідком скорочення порівняно із 2014 роком у 22 рази до (-) 204 млн. дол. США дефіциту рахунку поточних операцій. Зменшення цього показника відбулось через скорочення близько на третину обсягів зовнішньої торгівлі товарами та послугами, при чому скорочення експорту відбувалось меншими темпами порівняно із імпортом, через що негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами та послугами у 2015 році було у 4 рази меншим, ніж у 2014 році.

Таблиця 1

Основні показники функціонування фінансової системи України за 2010-2015 рр.

Показник	2010 р.	2011р.	2012р.	2013р.	2014р.	2015р.
Сальдо платіжного балансу, млн. дол. США	5 031	-2 455	-4 175	2 023	-13 307	849
Індекс інфляції, %	109,1	104,6	99,8	100,5	124,9	143,3
Зовнішній борг, млн. дол. США	34759,6	37474,5	38658,8	37536	38792,2	43428,2
Внутрішній борг, млн. дол. США	19529,7	21741,2	25836,4	35542,2	31002,6	22060,2

(складено авторами за даними 3)

Подальша позитивна тенденція аналізованих складових залежить від наступних ключових факторів:

- від макроекономічної ситуації в Україні та продовження Урядом проведення реформ в ряді секторів, які мають на меті збільшення інвестицій в українську економіку;
- від завершення військових дій на сході України;
- від спроможності українських підприємств та Уряду провести заміщення споживчого ринку РФ (який з початку 2016 року є вже закритим для більшості видів українського експорту) на ринки інших країн;
- відновлення світової кон'юнктури ринків на донедавна ключові статті експорту: металургія та машинобудування [4].

Кожен з показників функціонування фінансової системи держави безпосередньо впливає на окрему складову фінансової безпеки, тому задля її зміцнення потрібно вжити ряд заходів, що представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

Основні напрями зміцнення фінансової безпеки України

Складові частини	Напрями зміцнення
Банківська безпека	<ul style="list-style-type: none"> – активізувати роботу в напрямі зміцнення власної капітальної бази банками; – розробити заходи щодо запобігання відтоку депозитів фізичних осіб, відновити довіру населення щодо розміщення коштів на довгостроковій основі; – зменшити ставки за кредитними ресурсами, наближаючи їх до рівня європейських країн; – зменшити присутність іноземного капіталу в банківській системі України та ін.;

Бюджетна безпека	<ul style="list-style-type: none"> – забезпечити прийняття Державного бюджету без дефіциту або хоча б його вивести на мінімальний рівень (3% від ВВП відповідно до Маастрихтського договору); – більш раціонально здійснювати розподіл бюджетних видатків; – створити ефективну систему контролю за використанням бюджетних коштів; – посилити контроль над платіжною дисципліною всіх суб'єктів господарської діяльності; – удосконалити діючу Методику, увівши додаткові індикатори бюджетної безпеки, які б ширше охоплювали використання та залучення бюджетних коштів; – вдосконалити нормативно-правову базу щодо формування доходної і видаткової частин бюджету з метою зниження ризиків їх невиконання;
Боргова безпека	<ul style="list-style-type: none"> – зменшити негативне сальдо торговельного балансу України; – використання позикових коштів міжнародних організацій на стимулювання економічного розвитку країни, а не погашення боргів уряду;
Валютна та грошово-кредитна безпека	<ul style="list-style-type: none"> – установа НБУ «плаваючого» валютного курсу національної валюти з метою припинення девальваційних процесів; – спрямування кредитних ресурсів МВФ не на «штучну» підтримку гривні, а на структурні інвестиційні зрушення та реформування економіки, суворий контроль доцільності використання таких коштів; – зниження рівня інфляції.

(удосконалено автором на основі джерела 1)

Реалізація наведених напрямків, що охоплює проведення заходів підвищення показників фінансової системи, актуальних для України, у майбутньому стане підґрунтям зростання фінансової безпеки та зможе вивести її на високий рівень за умови забезпечення підтримки на законодавчому та виконавчому рівнях.

Література

1. Івашко О. Фінансова безпека України в умовах кризових явищ в економіці/ О. Івашко //Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2015 – С. 61-66
2. Моторна Я. Проблеми функціонування фінансової системи України - Режим доступу:http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2010/Economics/68425.doc.htm.
3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. –Режим доступу: www.bank.gov.ua.
4. Рейтингове агенство IBI-Rating[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://ibi.com.ua>.

УДК 336.1

Чепурний Олег Вікторович,

к.е.н., начальник

Головне управління державної казначейської служби України у Полтавській області

АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Однією із найважливіших складових економічної безпеки поряд із виробничою, демографічною, енергетичною, зовнішньоекономічною, інвестиційно-інноваційною, макроекономічною, продовольчою, соціальною, є фінансова безпека. Фінансова безпека – це